

ЗА ПІДСУМКАМИ ПЕРШОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ПРОЕКТУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

«МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИПУСКНИКІВ ЗПТО І ЗВО ПРИКОРДОННОГО РЕГІОНУ: СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО, ДЕРЖАВНЕ І РЕГІОНАЛЬНЕ ЗАМОВЛЕННЯ»

Львівська обласна державна адміністрація, Львів, вул. Винниченка, 18)

Днями (21 квітня 2018 року) у Львівській обласній державній адміністрації відбулася Перша громадська презентація Проекту регіонального розвитку на тему *«Моніторинг реалізації інтелектуального потенціалу випускників закладів вищої освіти і закладів професійно-технічної освіти прикордонного регіону: соціальне партнерство, державне і регіональне замовлення»* - переможця конкурсного відбору проектів регіонального розвитку, котрі матимуть фінансування з державного бюджету України у рамках секторальної підтримки ЄС. Проект підготовлено групою науковців – представників різних освітніх та академічних шкіл Львівщини: НУ «Львівська політехніка» - **У.Садова, О.Матвійків, О.Сорочак**, Львівського національного університету імені Івана Франка - **О.Гринькевич, О.Вільчинська**, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.Долішнього НАН України» - **Р.Теслюк, О.Левицька, М.Біль, М.Бачинська та ін.** Робота проводилася при посильній підтримці фахівців Департаменту економічної політики ЛОДА (**В.Москаленко, М.Бухтіярова, Н.Бажанська**). Керівник замовника проекту, директор Департаменту економічної політики ЛОДА – **Р.Філіпів**. Реалізація проекту відбуватиметься на Львівщині в 2018-2020 роках. Загальний бюджет проекту – 3,6 млн. грн. Очікуваний економічний ефект від його реалізації – 19,3 млн. грн.

У зустрічі взяли участь заступник Міністра освіти та науки України п. **Павло Хобзей**, Голова Львівської обласної державної адміністрації п. **Олег Синютка**, Голова Ради ректорів Львівщини, ректор НУ «Львівська політехніка» п. **Юрій Бобало**, Директор департаменту освіти та науки ЛОДА п. **Любомира Мандзій**, Начальники Головних управлінь фондів соціального страхування у Львівській області – п. **Галина Недзельська**, п. **Василь Барилюк**, п. **Ігор Луцишин**, Головного управління статистики у Львівській області п. **Світлана Зимовіна**, ректори закладів вищої Львівщини, директори закладів професійно-технічної освіти Львівщини, керівники підприємств, представники бізнесу, громадських організацій, запрошені (загалом у роботі засідання взяли участь понад 60 осіб). Модератором громадської презентації Проекту виступив Директор департаменту економічної політики ЛОДА п. **Роман Філіпів** (керівник замовника Проекту), який проінформував присутніх про успіхи

Львівської області у конкурсі проектів регіонального розвитку (Львівщина отримає близько 200 млн грн., або ж третину від усіх коштів секторальної підтримки Європейського Союзу для України), висловив сподівання на реалізацію у регіоні ще ширших ініціатив (створення Львівського освітньо-промислового ХАБу), попросив усіх присутніх активно долучитися до обговорення даного Проекту.

Першим з вітальним словом до учасників зустрічі звернувся Голова Львівської обласної державної адміністрації п. **Олег Синютка**. Подякувавши авторам проекту та присутнім за інтерес до піднятої теми, він наголосив на високій актуальності даного дослідження, підтвердив наявність у регіоні високопрофесійних наукових кадрів, здатних не лише розуміти сутність проблеми, але запропонувати методику її вирішення. Далі зупинився на зростаючій диспропорції між обсягами підготовки кадрів та реальними потребами ринку праці, висловив щирий жаль, що Україна готує фахівців для економік інших держав, причому за рахунок державних бюджетних коштів. Згадав Олег Михайлович і про випускників, які хоча й виходять після навчання на ринок праці України, проте дуже часто змушені перекваліфікуватись, отримувати інші професії. Узагальнюючи, він наголосив, що для вирішення проблеми розтрата коштів та втрат людського капіталу, треба розуміти структуру й перспективу внутрішнього ринку праці, мати середньо термінові й довготермінові прогнози демографічного розвитку та зайнятості населення. «Проект, який підтриманий коштами ЄС, повинен дати відповідь на це питання, - наголосив О.Синютка. Ніхто не відміняв конкуренцію, вона є рушієм прогресу. Проте, сьогодні ми повинні конкурувати, щоб отримати кращу якість. Багато начальних закладів готує фахівців однотипних професій, які не набирають на навчання потрібну кількість учнів, студентів. Це не є найкращим шляхом подальшого розвитку великої потужної «освітньої машини», котра працює на теренах Львівщини. Реалізація проекту - це питання нашої спільної праці. Треба, залучивши координацію Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки ЛОДА, провести дискусію стосовно обсягів, напрямків, фаховості підготовки тих чи інших спеціалістів. Проблематика співвідношення підготовки кількості студентів, які будуть отримувати вищу освіту, та учнів, студентів, котрі отримуватимуть освіту у професійно-технічних закладах, має відношення до ефективності витрачання бюджетних ресурсів. Я переконаний – у нас усе вийде. Львівщина виглядає далеко не найгірше на загальному фоні держави. Україна дивиться на нас як на область, як на регіон, котрий генеруватиме цінні ідеї, щоб їх поширювати в інших регіонах. У нас достатньо фаховості і професійності. Хотілося б, щоб реалізація цього Проекту давала моральне задоволення. Щоб справа, за яку ми взялися, принесла задоволення. Ми повинні продемонструвати усій країні, що ми здатні побудувати ефективну економіку!».

Значного конструктиву додав громадській презентації Проекту змістовний виступ заступника Міністра освіти і науки України п. **Павла Хобзея**, який привітав область з заслуженою перемогою, розказав про складнощі конкурсного відбору проектів, детально зупинився на напрямках та проблемах реформування системи освіти в Україні. Згадавши про реформу децентралізації в державі, Павло Кузьмович озвучив позицію Уряду щодо нової

Концепції професійно-технічної освіти в країні, вказав на нову риторику Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти та науки України щодо ролі закладів профтехосвіти в розбудові усієї системи освіти (не як способу соціального захисту молоді на місцях, а інструменту соціально-економічного розвитку регіонів). З великим інтересом був сприйнятий досвід інших країн щодо змін в структурі підготовки кадрів закладами професійно-технічної освіти та вищої (для прикладу, у прибалтійських країнах співвідношення, яке нині складає 40 до 60 відсотків має орієнтир 60 до 40 відсотків). «Для того, щоб ліквідувати диспропорцію в Україні (20 до 80 відсотків), - наголосив П.Хобзей, треба модернізувати вітчизняну професійно-технічну освіту. Це один з важливих пріоритетних напрямів діяльності Міністерства освіти та науки України. Слід працювати, щоб заклади конкурували з системою підготовки на підприємствах». Павло Кузьмович закликав заінтересованих учасників дискусії долучитися до роботи у створенні багатофункціональних центрів ПТО (в Україні на це буде виділено 100 млн євро, половина за рахунок європейського банку, ще половина – гранти), сказав, що нова Концепція розвитку професійно-технічної освіти України, яка має бути прийнята у червні 2018 року, покликана покривати усю систему професійно-технічної освіти в державі, нагадав, що цьому будуть сприяти Закони України «Про професійно-технічну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про освіту дорослих». «Для ефективного управління і фінансування професійно-технічної освіти в області створено Ради професійної освіти, – сказав заступник Міністра освіти і науки. - Нині європейські експерти радять створити таку Раду на рівні держави, причому, щоб Рада не була ритуальною, так, щоб очолив її Перший віце-прем'єр-міністр - Міністр економічного розвитку і торгівлі України. До цього нам треба мати прогноз потреби у робітничих кадрах, якісно будувати регіональні замовлення». Посадовець також озвучив найбільш свіжі думки з приводу розширення обсягів фінансування вітчизняної освіти - зокрема, через регіональне замовлення на підготовку кадрів у сфері транспорту, дорожнього господарства, надання послуг поштового зв'язку, та інфраструктури (Міністерство інфраструктури України в найближчий час планує освоїти на дороги 47 млрд. грн., з дорожнього фонду певний відсоток можна було б скерувати на підготовку кадрів). Підсумовуючи, пан Міністр наголосив на темі довіри до вітчизняної системи освіти (такої, коли держава готує якісного працівника, а бізнес підтримує старання); на питаннях приватного партнерства; дуальної освіти (включаючи питання дуального використання матеріально-технічної бази); розробки професійних стандартів, які готувати повинні роботодавці, а не освітяни; функції освітніх стандартів, котрі нині є в основі формування й реалізації освітніх програм, й повинні стати епіцентром уваги при організації роботи Центрів перекваліфікації (зовнішнього оцінювання за участю самих роботодавців); значенні мотивації праці як в активізації розвитку вітчизняної системи освіти, так й розбудови української держави та її економіки.

Теплими, наповненими позитивом стали слова ректора НУ «Львівська політехніка» проф. **Юрія Бобала**. Нагадавши присутнім, що до підготовки Проекту долучилися працівники Політехніки, він щиро подякував усім колегам за проведену роботу. Голова Ради ректорів Львівщини звернувся до Голови ЛЮДА п. Олега Синютки з приводу налагодження більш ефективної співпраці між владою, бізнесом та освітніми закладами. «Ми можемо задовольняти потребу фахівців для економіки, але структуру економіки має визначати усе таки обласна державна адміністрація. Львівська політехніка має великий досвід вигравати проекти, - сказав Юрій Ярославович. Ми горді з того, що Львівська політехніка першою в Україні стала координатором міжнародної програми досліджень «Горизонт-2020» (сума гранту по енергозбереженню за цієї програмою становить 10,7 млн євро). У нас є певний доробок, певний досвід у виконанні таких проектів. Я впевнений, що Львівська політехніка разом з бізнесом, разом з владою зможе реалізовувати проекти. Без сумніву, ця робота є надзвичайно складна, вона потребує об'єднання зусиль багатьох людей. Структуру напрямків діяльності в регіоні, перелік підприємств, які прийматимуть у цьому участь, має визначати ЛЮДА».

Далі модератор засідання п. Р.Филипів надав слово безпосереднім авторам проекту. Куратор проекту, проф. **Уляна Садова** (професор кафедри ТПЕ НУ «Львівська політехніка»,

керівник НДЦ «Демос») розпочала презентацію Проекту з короткого огляду передумов виникнення ідеї, а також із здобутків колективу науковців, які мали місце в попередні періоди. «З одного боку, Львівщина – це традиційно працenaдлишковий регіон України, де проблеми праці та зайнятості існували завжди. З іншого, - вказала Уляна Ярославівна, - це край нових викликів, можливостей розвитку». Згадавши слова Алана Кея (одного зі співробітників американського Центру «Хегох PARC»), вона закликала присутніх до спільної роботи, адже «якщо країна прагне передбачити своє європейське майбутнє, то вона повинна створити його!» У виступі проф. У.Садова зупинилася на питаннях актуальності проекту, основній його меті та цілях, на економічних та соціальних вигодах від реалізації проекту. «Сучасна Львівщина – сказала Уляна Ярославівна, - це і нові промислові підприємства, і сучасний ІТ-кластер. Це нові потреби у підготовці кадрів, нові історичні переходи від працедефіцитної до працenaдлишкової системи зайнятості (і навпаки), від державно монополізованої до багатуокладної форми найму робочої сили, від формального до неформального статусу зайнятості економічно активного населення). Але якщо немає інформації про працевлаштування випускників, про їх професійну кар'єру, держава стикається з неефективним використанням інтелектуального потенціалу молоді, з неефективним використанням фінансових ресурсів державного та місцевих бюджетів на професійну та вищу освіту, з дисбалансами попиту і пропозиції на ринку праці».

Далі вона передала слово члену робочої групи Проекту, докторанту кафедри статистики економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка **Ользі Гринькевич**, яка представила результати вивчення міжнародного досвіду моніторингу кар'єри випускників, напрями використання його результатів (розподіл бюджетних ресурсів у фінансуванні закладів вищої і професійної освіти, ухвалення рішень про їх акредитацію, оцінка якості освітніх програм, інформування абітурієнтів про актуальні на ринку праці напрями підготовки тощо), а також окреслила логіко-структурну схему реалізації українського Проекту регіонального розвитку. Далі вона представила основні складові інструментарію обстеження випускників ЗВО і ЗПТО Львівщини (структуру бази довідкових даних про випускників, проект опитувального

листа), а також актуальні для бенефіціаріїв Проекту завдання на першому етапі його реалізації. **О. Гринькевич** звернула увагу, що проект технічного завдання на реалізацію моніторингу кар'єри випускників є результатом трьох робочих зустрічей з представниками відділів сприяння працевлаштуванню випускників і студентів ЗВО (зокрема, **Іриною Сновидович**, керівником відділу в ЛНУ імені Івана Франка); компанії STULAVA (**Олесею Гавришко**, CEO платформи для комунікацій студентів і роботодавців); кафедри статистики економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка (**Семеном Матковським**, завідувачем кафедри, **Оксаною Вільчинською**, доцентом кафедри, членом робочої групи Проекту); кафедри менеджменту НУ «Львівська політехніка» (доцентом кафедри **Олегом Сорочаком**) ГО «Студія Європейського менеджменту» (**Маріанною Кохан**, доцентом кафедри менеджменту ЛНУ імені Івана Франка).

Група молодих фахівців ІТ-галузі, яка долучилася до участі у підготовці технічного завдання на створення веб-порталу Проекту, ознайомила присутніх з проектом структури веб-порталу (Члени команди - **Ростислав Малинич**, менеджер проектів ІТ компанії DevCom; **Віталій Міджак**, дизайнер, мережі магазинів «Gorganу», **Мар'ян Селюченко**, асистент кафедри телекомунікацій НУ «Львівська політехніка»). Зокрема, **Ростислав Малинич**, розказав як молоді люди долучилися до технічного забезпечення цього проекту, якою бачать свою функцію у його реалізації. Зокрема, він нагадав присутнім, в основі цього проекту є опитування випускників і роботодавців. «Першим технічним завданням, наголосив виступаючий, є аналіз даних, наступне – візуалізація цих даних і основне – це створення платформи, де ці усі дані будуть представлені і де різні зацікавлені сторони зможуть добратися і використати ці дані». Далі він розповів, що платформа буде реалізована у вигляді веб-сайту, де зацікавлені люди зможуть вибрати одну з двох основних категорій – це заклади професійно-технічної освіти і заклади вищої освіти. Користувачам буде представлена різна статистична інформація (загальна), але вони шляхом використання пошуку фахівців на сайті зможуть побачити більш точні дані і такі, які будуть їм найбільш цікаві і корисні. Для прикладу, користувачі, які будуть цікавитись закладами професійно-технічної освіти будуть власне бачити співвідношення загальної кількості випускників і працевлаштованої кількості випускників (у розрізі різних галузей, різних закладів освіти, різних місць). Також будуть опитані фокус групи, які дадуть змогу побачити стан конкретних професій, конкретних закладів. Користувачі, які будуть цікавитися закладами вищої освіти, зможуть побачити частку працевлаштованих за спеціальностями. Також у розрізі галузей, ВУЗів, місць. Фокус-групи дадуть змогу побачити конкретні дані по конкретних спеціальностях. І на останок статистичні дані також будуть корисні для абітурієнтів та роботодавців. Абітурієнти зможуть побачити які галузі, які професії кожної спеціальності є затребувані, а не популярні, а роботодавці зможуть розказати, що потрібно їм, докласти свій професійний і комерційний досвід для того, щоб осучаснити навчальні програми. Технічна сторона цього проекту – веб-сайт – він є лише інструментом, який допоможе різним робочим групам (зокрема, хто є у цій аудиторії) допомогти покращити загальний стан. На завершення **Ростислав Малинич** ще раз наголосив, що «це не є відповідь на усі проблеми, але є інструментом, який допоможе зібратися усім разом і щось змінити».

Друга частина Громадської презентації Проекту «Моніторинг реалізації інтелектуального потенціалу випускників ЗПТО І ЗВО прикордонного регіону: соціальне партнерство, державне і регіональне замовлення» перетворилася у плідну дискусію. З словом підтримки до учасників робочої групи Проекту звернулася професор кафедри маркетингу і логістики професор **Ольга Мних**. Виступаюча, зокрема, відзначила велику колективну роботу проф. Уляни Садової, доц. Ольги Гринькевич та групи науковців ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.Долішнього НАН України», які уже тривалий час працюють в одній команді над різними проектами. Це реальний доробок науковців на етапі удосконалення відносин в системі «освіта-бізнес» у складних умовах формування економіки знань в Україні. Цінність подібного проекту залежатиме від активної участі органів державної влади у процесі творення конкурентної економіки, а також від якості функціонування державних інституцій, зокрема, Міністерства регіонального розвитку і

торгівлі України. «Бізнес не може ефективно працювати в умовах стихійного ринку, без розроблення довгострокової економічної стратегії, адже вектори розвитку бізнесу повинні відповідати довгостроковим цілям розвитку економіки. Тому відносини «держава-освіта-бізнес» необхідно розглядати у контексті формування конкурентного ринку праці, конкурентної економіки, зміцнення конкурентних позицій ВНЗ і ПТНЗ. Це стимулюватиме залучення інтелектуального потенціалу молоді, набутого досвіду малого і середнього бізнесу і науковців в процесі модернізації в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства. В свою чергу це істотно послабить трудову міграцію молоді за кордон. Взагалі проблеми використання інтелектуального потенціалу нації необхідно розглядати в контексті економічної і національної безпеки держави. Тільки високий інтелект нації створить міцний фундамент стратегічних ступенів свободи»- сказала професор.

Від імені роботодавців емоційно й доволі дискусійно пролунав виступ заступника Голови Львівського обласного об'єднання роботодавців, керівника генерального директора ДП «Аргентум» **Василя Срібного**. Дорікаючи владі на необ'єктивність інформації про реальну потребу у економіки регіону у кадрах, про формування регіонального замовлення на підготовку кадрів без врахування інформації про актуальність професій, про відсутність регіональної програми розвитку машинобудування, він озвучив вимогу бізнесу ефективніше розвивати соціальний діалог, враховувати інтереси роботодавців. «Нині про роботодавців згадують лише у контексті того, що вони є платниками податків (згідно Закону України «Про професійно-технічну освіту», ст. 29), - наголосив Василь Михайлович. Натомість малий і середній бізнес формує напрями розвитку економіки регіону. Обговорюваний Проект - написано, але щоб він був ефективно зреалізований – треба чути роботодавців».

Ректор Львівського інституту економіки і туризму, **проф. Ігор Бочан** перефразовуючи цитату, що «мудрих людей багато не буває», підмітив, що ми маємо сигнали великої проблеми працевлаштування не за фахом. Історик, математик нині працевлаштовується, для прикладу, будівельником чи реставратором. Він веде бізнес, але це - нонсенс. Робітник ні за що не відповідає, перш за усе, за неналежну якість. У Львові лише 24% випускників працевлаштовані за фахом, усі решта – ні. Нині існує велика потреба в новій регіональній структурі економіки. Її покликаний допомогти вирішити даний проект.

Директор Інституту економіки і менеджменту НУ «Львівська політехніка» **проф. Олег Кузьмін** звернув увагу на те, що в роки державної незалежності вітчизняна профтехосвіта потерпіла кілька поразок. Першу, після приватизації підприємств, - коли були ліквідовані підприємства і відбулася масштабна втрата робочих місць, другу – коли усі ПТУ захотіли стати вищими навчальними закладами і перестали продукувати робітничі кадри, третю – коли поглибилися неофіційні відносини між працедавцями і робітниками, коли зарплата почала виплачуватися у конвертах (нині від 40 до 60 відсотків). Нині ці поразки продукують проблеми робітничих кадрів. Якщо даний проект буде реалізовуватися, то слід розглянути питання підтвердження вищими та професійно-технічними навчальними закладами свого статусу, мають бути розроблені пропозиції в законодавчій базі України (як на національному, так й на регіональному рівні та на рівні конкретних підприємств) щодо ліквідації цієї зарплати у конвертах (це відбивається на соціальному статусі робітників). Слід також визначитися з конкретними пріоритетами у процесі реалізації проекту (кожен етап має завершуватися конкретним рішенням, конкретним реалізованим заходом, і потім має постати уся структура моніторингу, про яку нині тут говорили) .

Керівник Львівського автомобільно-дорожнього коледжу НУ «Львівська політехніка» **Михайло Брегін** наголосив, що у нас надзвичайно багато сказано про диспропорції підготовки фахівців системою вищої та професійно-технічної освіти (маємо 80% - вища, 20-22% - профтехосвіта, треба хоча б 60 на 40%%). Але є інше питання, про яке ми мало говорили – це соціальне партнерство: державне і регіональне замовлення. «Перш ніж казати, куди йдуть наші випускники, - наголосив Михайло Григорович, ми мали б знати, кого ми маємо готувати на перспективу. Отак відверто. Кваліфікований робітник – мінімум два роки, середня ланка – 3-4 роки, спеціаліст вищої кваліфікації - 5-6 років. Нам треба бачити цю перспективу. І власне на цій перспективі має готуватися і державне, і регіональне

замовлення. Як формуватися - є державні стратегічні плани розвитку, які готує держава. Це аграрний сектор, дорожня інфраструктура, ІТ-сектор і інші. Під ці державні програми мала б бути розробка кадрового потенціалу. Так само регіональні програми. Я приведу той приклад по нашому напрямку – дорожній фонд. Усе є прораховано, скільки буде коштів, які будуть кредити, хто буде фінансувати, хто буде забезпечувати матеріальні ресурси, фінансові, а кадрового потенціалу – не прораховано. Тобто, коли приймаються державні програми розвитку економіки, відомчі програми міністерств, там обов'язково має бути вказано стрічку, які для цього потрібні кадрові ресурси. Тоді цю програму можна буде виконати, і можна буде залучити інвесторів. Бо кожен заклад хоче бачити, чи є кваліфіковані кадри чи немає. І ще одне. Власне оці програми державні, відомчі, регіональні - на них у партнерстві з працедавцями має формуватися державне і регіональне замовлення. Але це, наголошую, - державне замовлення. У програмах має бути ще одна річ. Йдеться про те, що нам фінансують витрати по замовленню - це заробітна плата, стипендії і комунальні видатки. А методичні матеріали, матеріально-технічне забезпечення, база для вищої кваліфікації викладачів – цього немає. Тут дуже багато речей, в яких ми відстали дуже сильно. Якби був хоча б відсоток під створення навчально-практичних центрів, інших питань навчально-методичної бази – то це б дало кошти, щоб розвивати напрями економіки. Нам треба пропагувати думку, щоб при формуванні усіх стратегічних програм закладалися такі видатки. Тоді, можна буде ситуацію покращити».

Директор Львівського професійного коледжу готельно-туристичного і ресторанного сервісу **Ганна Балуцак** подякувала пану П.Хобзею, що держава почала думати про профтехосвіту. Зупинившись на проблемних питаннях розвитку галузі, вона наголосила на потребі фінансового заохочення студентів для здобування якогось фаху (аргументом є те, що сюди йдуть вчитися діти з малозабезпечених сімей, для яких важлива фінансова складова); на існуванні протиріч між об'єктами галузі організаційно-адміністративного характеру (з одного боку, коледж підпорядковується Департаменту Освіти і науки ЛОДА, з іншого - отримує фінансування з міста), *на кадровому менеджменті в організації* (має бути мотивація, кращий соціальний пакет, оплата та умови праці і т.п.), на питанні стимулювання працівників, які працюють у навчальному закладі (немає механізмів фінансового заохочення працівників). Педагоги, особливо майстри виробничого навчання, не хочуть працювати на підприємствах. Оголеними стали, за словами Ганни Федорівни, - цілі окремі ділянки.

Проректор з науково-педагогічної роботи Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького професор **Анатолій Магльований** дав високу оцінку як доповіді, так і презентації Проекту. «Це потрібні речі для Львівського регіону, думаю, й для України теж, – підмітив виступаючий. Медицині це стосується менше, бо у цій сфері ти стовідсотково не потрапиш в інтернатуру, якщо не працевлаштуєшся. Міністерство охорони здоров'я України працевлаштовує усіх, бо треба закінчити інтернатуру, отримати сертифікат, і ти маєш відпрацювати. Тут дуже тісний зв'язок. Після працевлаштування на перше місце роботи ними вже ніхто не керує. Ми це вивчаємо за ідентифікаційними кодами. Проте, доступ до ЄДПОУ - персоніфікований, ми і ніхто інший не має права порушувати Закон України «Про персональні дані». Ми започаткували ідею розробити додаткову службу на сайтах – проте, там треба кошти і треба дозвіл кожного студента на опрацювання персональних даних (студент на це не піде). Але, студент можливо і співпрацював би тут, коли б я, як проректор, побачив у групі Голову студентської Ради міста, Голову студентського Парламенту області, голів самоврядних студентських організацій Львівської Політехніки й Університету імені Івана Франка. Через них можна добре працювати. Не ми будемо майбутнє, ми говоримо про «випускників». Тому, тут мав би бути представлений «випускник» основних університетів регіону, який був би залучений до групи і через студентську раду, студентський парламент – співпрацював би зі студентами. Наказ ректор підпише, й студенти роблять усі анкетування. Студент студенту довіряє. Ми - старше покоління. Тому й ціною є пропозиція, щоб долучити до цього проекту студентів випускників. Тоді ми будемо мати більш-менш реальну картину працевлаштування.

Завідувач кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності НУ «Львівська політехніка» професор **Ольга Мельник**, приймаючи участь в обговоренні Проекту, зробила

два акценти. Перший стосувався потреби ідентифікації інтелектуальних втрат трудового потенціалу прикордонного регіону внаслідок освітньої міграції молоді. «Нині в Україні активно пропагуються програми подвійних дипломів, сказала Ольга Григорівна, і це, безумовно, дуже активний стимул підвищення кваліфікації наших потенційних випускників. Але ми стикаємося з проблемою, коли наші студенти не повертаються в Україну. Тут дуже багато об'єктивних причин (це потужна асиметрія у якості життя населення, у рівні реалізації потенціалу, у рівні можливостей і т.д.). Треба звернути увагу й на те, що навіть у критеріях підвищення університетами статусу національного є такий показник як кількість студентів, котрі навчаються за програмою подвійних дипломів, стажуються за кордоном (не менше 6 місяців), На жаль, ми як прикордонний регіон, дуже гостро відчуваємо проблему міграції освітньої і втрат інтелектуального потенціалу». Другий акцент, зроблений О.Мельник, – це те, що у межах цього проекту дуже важливо побудувати платформу власне співпраці між роботодавцями, асоціаціями, кластерами роботодавців, і закладами вищої освіти. На базі Львівської політехніки неодноразово створювалися консультаційні ради, коли залучалися роботодавці для розроблення навчальних програм для наших випускників. На сьогодні скасовано попередні галузеві стандарти вищої освіти, які забезпечували обов'язкові дисципліни, формуються абсолютно нові державні стандарти на основі компетентісного підходу із залученням асоціації роботодавців. Очевидно, для підвищення якості освіти, така співпраця у межах запропонованого створеного веб-порталу є найбільш результативною.

Загалом, перша громадська презентація проекту показала високу зацікавленість представників влади, бізнесу, освіти та науки. За словами модератора засідання, пана Романа Филипів, нині Україна працює над загальнонаціональною Стратегією розвитку промисловості. І поки ця стратегія «ходить» по комітетах, Львівщина уже працює у межах цієї стратегії. Прикладом є Проект, який ми з Вами мали нагоду нині обговорити. Роман Степанович тепло подякував розробникам Проекту, усім, хто прийшов на громадське його обговорення – безсумнівно важливого, який може дати вагомий результат для регіону і держави.

